

Dosarul nr. 2ra-794/22
2-21106895-01-2ra-07062022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud. N. Mazur
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

ÎNCHEIERE

6 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Aliona Stratan, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de subrogare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 14 iulie 2021, CIA „Garanție” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Transelit” SA, intervenient accesoriu Aliona Stratan, solicitând:

- încasarea sumei de 99 929 de lei, cu titlu de prejudiciu material, în ordine de subrogare;

- încasarea sumei de 9 992,90 de lei cu titlu de penalitate;

- compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze civile, în mărime de 10 297,65 de lei.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că în rezultatul accidentului rutier produs la 10 decembrie 2020, în mun. Chișinău, la intersecția str. Ion Creangă - Calea Iașilor, a fost deteriorat autovehiculul de marca Toyota Auris, cu n/î xxxxx (fabricată în anul 2018), asigurat de către Mihail Palade la CIA „Garanție” SA, conform Contractului de asigurare facultativă a vehiculelor terestre nr. ACS 0267/2020 din 9 decembrie 2020.

În temeiul contractului de asigurare menționat, CIA „Garanție” SA a achitat pentru reparația autovehiculului asigurat suma totală de 99 929 de lei, ceea ce se confirmă prin: ordinul nr. 59 din 26 ianuarie 2021 către unitatea de specialitate SRL „Continent”, suma de 3 354 de lei, care a executat lucrările de reparație al autovehiculului Toyota Auris, cu n/î xxxxx, conform facturii fiscale nr. AAJ6818360 din 18 decembrie 2021; ordinul de plată nr.134 din 2 februarie 2021

suma de 95 775 de lei către unitatea de specialitate „Monkey Garage” SRL, care a executat lucrările de reparație al autovehiculului Toyota Auris, cu n/î xxxxx, conform facturii fiscale nr. AAL0974243 din 2 februarie 2021; ordinul de plată nr. 13 din 10 februarie 2021 suma de 800 lei către beneficiarul asigurării Mihail Palade, pentru servicii de evacuare a automobilului deteriorat, conform bonului fiscal nr. ZK00811082 din 22 decembrie 2020, eliberat de „Megasimetric” SRL.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 04781371 din 10 decembrie 2020, vinovat de producerea accidentului rutier sus-menționat a fost recunoscut conducătorul autovehiculului de model Mazda CX3, cu numărul de înmatriculare xxxxx, Aliona Stratan, care la momentul accidentului rutier în cauză deținea poliță de asigurare obligatorie RCAI nr.006220154 din 20 octombrie 2020, eliberată de CIA „Transelit” SA.

Întrucât la momentul accidentului rutier persoana vinovată Stratan Aliona deținea polița de asigurare nr. RCAI006220154 (perioada de asigurare 22 octombrie 2020-21 octombrie 2021) obligatorie de răspundere civilă încheiat cu CIA „Transelit” SA, a fost înaintată reclamație de recuperarea prejudiciului material de 99929 de lei.

La data de 24 martie 2021, pârâtul a recepționat reclamația, care a rămas ignorată.

Conform art. 28 alin. (1) Legii nr. 414/2006, asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune. Astfel, termenul limită pentru achitarea despăgubirii de asigurare a expirat la 3 aprilie 2021 (24 martie 2021 + 10 zile).

Conform art. 6 alin. (6) Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, pârâtului i-a fost calculată penalitatea în mărime de 9 992,90 lei = (99 929 lei x 0,1% x 100 zile (4 aprilie 2021 – 13 iulie 2021 perioada de întârziere).

Reclamantul până la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat de 3 297,65 lei.

Pentru serviciile avocatului Veceslav Jarovlea, reclamantul a achitat onorariul în mărime de 7 000 lei, ce se probează prin ordinul de plată nr. 530 din 13 iulie 2021.

Sumele menționate au statut de cheltuieli de judecată și constituie în total 10297,65 lei, care urmează a fi încasate de la pârât în folosul reclamantului.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la CIA „Transelit” SA în beneficiul CIA „Garanție” SA suma prejudiciului material în mărime de 99 929 de lei, penalitatea de 9 992,90 de lei, taxa de stat achitată – 3 297,65 de lei, cheltuielile de citare – 1 100 lei, cheltuielile de asistență juridică – 5 000 lei, în total suma de 119 319,55 de lei.

În rest, cerința privind încasarea sumei de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, s-a respins.

La 29 octombrie 2021, CIA „Transelit” SA a declarat apel împotriva hotărârii din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de CIA „Transelit” SA și s-a menținut hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La 19 mai 2022, CIA „Transelit” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și argumentele invocate în instanța de apel, compania recurentă a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Astfel, referitor la fondul cauzei, a reiterat că la 18 martie 2021 CIA „Garanție” SA a înaintat în adresa CIA „Transelit” SA cerere prealabilă privind achitarea despăgubirii de asigurare prin subrogare, afirmând că păgubitul Mihail Palade, a fost despăgubit în baza contractului de asigurarea facultativă a vehiculelor terestre (Auto Casco) nr. ACS 0267/2020.

Însă, CIA „Transelit” SA a fost în imposibilitate să ofere un răspuns pozitiv dat fiind faptul că, pârâtul pune la dubii acțiunile asigurătorului, or reieșind din contractul CASCO sus menționat beneficiarul și proprietarul automobilului Toyota Auris cu n/î DGD 120 este OCN „BT Leasing MD” SRL, și nu lui Mihail Palade.

La fel, a menționat că la actele anexate de către reclamant lipsește foaia de parcurs eliberată de beneficiarul asigurării OCN „BT Leasing MD” SRL, care ar permite conducerea automobilului asigurat la data producerii accidentului rutier, de către Mihail Palade și în actul de despăgubire CASCO nr DI-20-0279 din 28 ianuarie 2021 lipsește semnătura/ștampila beneficiarului asigurării prin care să exprime acordul acestuia în vederea regularizării dosarului de daună.

În dosarul de daună lipsește cererea de deschidere a dosarului de daună pe marginea cazului din 10 decembrie 2020 și Acordul dintre CIA „Garanție” și beneficiarul asigurării OCN „BT Leasing MD” SRL prin care ultima și-ar exprima acordul asupra regularizării dosarului de daună, și anume îndreptarea către stație de deservire auto SRL „Monkey Garage” și SRL „Continent”.

Acordul cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare, ca urmare a procedurii riscului asigurat din 10 decembrie 2020 și alegerea unităților de specialitate SRL „Monkey Garage” și SRL „Continent”, a fost semnat între CIA „Garanție” SA și Mihail Palade, fără a fi adus la cunoștință CIA „Transelit” SA.

Prin valorificarea serviciilor doar a două unități de specialitate, nu s-a ținut cont de preturile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră.

La fel, a reținut că la nașterea raportului juridic de asigurare facultativă, asigurătorul de răspundere civilă obligatorie nu participă și nu poate influența avantajul clauzelor de despăgubire CASCO, de aceea efectul acestor clauze sunt limitate, în situațiile de subrogare, prin normele legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

În temeiul conturilor de plată eliberate de SRL „Monkey Garage” și SRL „Continent”, CIA „Garanție” SA la 28 ianuarie 2021 a emis actul de despăgubire CASCO nr.DI-20-0279, conform căruia lucrările de remediere a daunelor cauzate automobilului avariat au fost evaluate la sume de 99 929,00 lei, în conținutul căruia beneficiar figurează eronat dl Palade Mihail, și nu OCN „BT Leasing MD” SRL care este beneficiarul de drept conform contractului CASCO întocmit de reclamant, și proprietar de drept conform Certificatului de înmatriculare nr.207109142.

Iar prin pct.2 din Ordinul nr.0006-DI-20-0279 din 02.02.2021 s-a constatat existența temeiului juridic de achitare păgubitorului OCN „BT Leasing MD” SRL a sumei despăgubirii de asigurare pentru autovehiculul avariat în mărime de 99 929 de lei, astfel acesta este în contradicție cu actul de despăgubire CASCO nr.DI-20-0279, în care beneficiar este indicat Mihail Palade.

Astfel, a conchis că, în măsura în care alegerea unităților de specialitate SRL „Monkey Garage” și SRL „Continent” și acordul cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare au avut loc fără participarea CIA „Transelit” SA, evaluarea și stabilirea despăgubirilor de asigurare în mărime de 99 929,00 nu pot fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto, or, în cazul în care persoana terță păgubită în rezultatul accidentului rutier are încheiat un contract de asigurare benevolă de bunuri și în vederea reparării despăgubirii s-a adresat acestui asigurător, ultimul este obligat să invite și asigurătorul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto la constatarea pagubelor și la întocmirea procesului-verbal de constatare a acestora, precum și să asigure dreptul acestuia, nu numai să participe la constatarea avariilor și adoptarea soluțiilor tehnologice, ci și la evaluarea și stabilirea despăgubirilor.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor dosarului, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată CIA „Transelit” SA prin intermediul poștei, însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 19 mai 2022 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimaților la 7 iunie 2022. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de CIA „Transelit” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh